

Lääkehoitojen arviointi -prosessi
ARVIOINTISUUNNITELMA (JULKINEN)

Arvioinnin nimi	Dabigatraanin hoidollinen ja taloudellinen arvo eteisvärinän antikoagulaatiohoitona varfariiniin verrattuna	
Laatinut:	Pvm 27.6.2011	Nimi Helena Kastarinen
Tarkastanut:	Pvm 27.6.2011	Nimi Piia Peura, Vesa Kiviniemi, Hannes Enlund
Hyväksynyt:	Pvm 28.6.2011	Nimi Pertti Happonen
Dnro		2540/60.02.01/2011
Tiedoksi	<p>Osastopäällikkö Olli Kangas, Kansaneläkelaitos, tutkimusosasto Osastojohtaja Päivi Hämäläinen, THL Tutkimusprofessori, Finohtan päällikkö Marjukka Mäkelä, Finohta Johtaja Lauri Pelkonen, Lääkkeiden hintalautakunta Puheenjohtaja Minna Kaila, Käypä hoito –johtoryhmä Puheenjohtaja Pekka Raatikainen, Suomen Kardiologinen Seura Puheenjohtaja Pekka Anttila, Suomen Hematologiyhdistys ry. Pääsihteeri Tor Jungman, Suomen Sydänliitto ry Market Access Manager Mikko Tuovinen, Boehringer Ingelheim Finland Ky Varatoiminnanjohtaja Risto Ihalainen, Suomen Lääkäriliitto Hallituksen puheenjohtaja Riitta Andersin, Apteekkariliitto Puheenjohtaja Heidi Silvennoinen, Suomen Farmasialiitto Puheenjohtaja Antti Vaara, Suomen Proviisoriyhdistys Lääkepoliittinen johtaja Sirpa Rinta, Lääketeollisuus ry Toiminnanjohtaja Heikki Bothas, Rinnakkaislääketeollisuus ry Suomen Lääkärilehti Lääketieteellinen Aikakauskirja Duodecim Terveystoimittajat ry Mediutiset</p>	

Sisältö

1	ARVIINTIKYSYMYS JA SEN ASIAYHTEYS	3
2	ARVIINNIN TYYPI, ARVIINTIRYHMÄ JA ARVIINNIN KULKU	4
3	ARVIINTIRAPORTIN RUNKO	6
3.1	YHTEENVETO	6
3.2	JOHDANTO, TAVOITTEET JA KÄSITTEET	6
3.3	ARVIINTIMENETELMÄT	6
3.4	KÄSITELTÄVÄ TERVEYSONGELMA: KUVAUS JA ESIINTYVYYS	6
3.5	HOITOVAIHTOEHTOJEN KUVAUS; ARVIOITAVA LÄÄKE SEKÄ MUUT KÄYTÖSSÄ OLEVAT MENETELMÄT	6
3.6	ARVIOITAVAN LÄÄKKEEN KLIININEN VAIKUTTAVUUS	6
3.7	ARVIOITAVAN LÄÄKKEEN KLIININEN TURVALLISUUS	6
3.8	ARVIOITAVAN LÄÄKKEEN TALOUDELLINEN ARVIOINTI	6
3.9	VAIKUTUKSET TERVEYDENHUOLLON ORGANISAATIOON	6
3.10	EETTISET, SOSIAALISET JA JURIDISET KYSYMYKSET	6
3.11	TOIMINTAVAIHTOEHDOT JA NIIDEN SEURAUKSET, TIEDON EPÄVARMUUSTEKIJÄT	7
3.12	JOHTOPÄÄTÖKSET	7
3.13	RAPORTIN TEKIJÄT, RAHOITUS JA ULKOINEN ARVIOINTI	7
3.14	KIRJALLISUUS	7
4	JULKAISU- JA VIESTINTÄSUUNNITELMA	7
5	AIKATAULU	8

1 ARVIOINTIKYSYMYS JA SEN ASIAYHTEYS

Tämän arvioinnin tarkoituksena on selvittää dabigatraanieteksilaattimesilaatin hoidollista ja taloudellista arvoa eteisvärinäan liittyvän aivohalvausriskin tai systeemisen embolisaation riskin vähentämisessä alla olevan PICO-taulukon mukaisesti (taulukko 1). Arviointi koskee lääkevalmisteelle ehdotettua uutta käyttöaihetta (Euroopan lääkeviraston CHMP 14.4.2011).

Taulukko 1. Arviointikysymys (PICO)

P (potilaat)	Yli 18-vuotiaat henkilöt, joilla on läppävikaan liittymätön eteisvärinä ja lisäksi vähintään yksi seuraavista riskitekijöistä: <ul style="list-style-type: none"> - aiempi aivoinfarkti, TIA-kohtaus tai systeeminen embolisaatio - vasemman kammion ejektiofraktio alle 40 % - oireinen sydämen vajaatoiminta (NYHA-luokka 2 tai suurempi) - ikä $\geq$ 75 vuotta - ikä $\geq$ 65 vuotta ja lisäksi yksi seuraavista: diabetes, sepelvaltimotauti tai verenpainetauti
I (arvioitava hoito)	Dabigatraanieteksilaattimesilaatti (Pradaxa®) 110 mg x 2 tai 150 mg x 2 suun kautta
C (vertailuhoito)	Varfariinihoito INR-tavoitteella 2-3
O (tulos)	Terveysvaikutukset <ul style="list-style-type: none"> - kokonaiskuolleisuus - terveyteen liittyvä elämänlaatu - kaikki aivohalvaukset - verenvuotoon liittyvät aivohalvaukset - verenvuotoon liittymättömät aivohalvaukset - systeeminen embolisaatio Hoidon haitat <ul style="list-style-type: none"> - (esim. verenvuodot, maksavaikutukset, kuolleisuus) Kustannukset Kustannusvaikuttavuus <ul style="list-style-type: none"> - inkrementaalinen kustannusvaikuttavuussuhde (ICER)
Muut huomioitavat seikat	Näytön salliessa lisäksi seuraavat alaryhmätarkastelut: <ul style="list-style-type: none"> - varfariinihoidon toteutumisen onnistumisen mukainen ryhmittely - munuaisten toimintatason mukainen ryhmittely

2 ARVIOINNIN TYYPPI, ARVIOINTIRYHMÄ JA ARVIOINNIN KULKU

Taulukko 2. Arviointityyppi ja perustelu

Arviointityyppi	Selite	Perustelu arviointityypin valinnalle
☐ pika-arviointikooste	Perustuu muualla tehtyyn arviointiin, systemaattiseen kirjallisuuskatsaukseen ja/tai tarkoitukseen sopivan alkuperäistutkimuksen tuloksiin	
☒ lääkekohtainen (perustason) arviointi	Arvioitavaa lääkettä verrataan hoidollisesti tarkoituksenmukaisimpaan yhteen tai muutamaaan hoitovaihtoehtoon määrättyssä käyttöaiheessa	Uudehko lääkevalmiste, kyseessä käyttöaiheen laajennus, joka toteutuessaan muuttaa merkittävästi lääkehoidon käytännön toteutusta.
☐ laaja arviointi	Useamman vaihtoehdoisen hoidon arviointi määrättyssä käyttöaiheessa tai yhden lääkkeen arviointi useammassa käyttöaiheessa	

Arviointiin osallistuvat tahot on kuvattu taulukossa 3. Arvioinnin aikana selvitetään mahdollisuudet pyytää myyntiluvan haltijalta arviointiin liittyviä tietoja sekä testataan tietopyyntöjen käytännön toteutusta. Arviointipäällikkö on vastuussa raportin valmistumisesta ja hänen varahenkilönään toimii lääketaloustieteilijä.

Taulukko 3. Arviointiryhmän jäsenet ja vastuunjak

Tehtävä	Henkilö	Taho	Vastuu
Arviointipäällikkö (AP)	Helena Kastarinen (tutkijalääkäri)	Fimea	<ul style="list-style-type: none"> - vastaa arvioinnin toteutumisesta ja käytännön toteutuksesta - arviointipalaverien puheenjohtaja - käytännön yhteyshenkilö - vastaa esiselvityksen ja arviointisuunnitelman valmistelusta - suunnittelee kirjallisuushaun yhdessä informaation kanssa - vastaa rekisteritietopyyntöjen valmistumisesta - vastaa arviointidokumentaation tuottamisesta - vastaa arviointidokumentaation hallinnasta - raportoi projektin etenemisestä prosessin johtajalle

Arviointiryhmä (AR)	Piia Peura (lääketaloustieteilijä) Vesa Kiviniemi (tilastotieteilijä) Hannes Enlund (tutkimuspäällikkö) Ulkopuolinen konsulttitaho	Fimea Ulkopuolinen	- osallistuvat arviointisuunnitelman valmistamiseen - osallistuvat rekisteritietopyyntöjen suunnittelemiseen - tuottavat arviointidokumentaation
Viranomaisyhteistyötaho	Kela THL Hila		- pyydetyn rekisteri- ja muun tutkimustiedon tuottaminen
Konsultit	Ylilääkäri (kardiologi) Ylilääkäri (hematologi) Informaatikko	Fimea	- kantaottavat asiantuntijat - kommentoivat tuotettua dokumentaatiota - hoitavat vastuulleen nimetyt tehtävät
Kommentointi	Suomen Kardiologinen Seura Suomen Hematologiyhdistys Käypä Hoito – johtoryhmä Myyntiluvan haltija Näiden lisäksi dokumentti on yleisesti kommentoitavissa.	Ulkopuolinen	- voivat kommentoida tuotettua dokumentaatiota - voivat toimittaa tietoa

Lisäksi arvioinnissa tarvitaan viestintäassistentin, sihteerin ja lakimiehen työpanosta.

Arviointityö etenee seuraavasti:

- arviointipäällikkö ja/tai muu vastuhenkilö luonnostelee arviointidokumentin tietyn osa-alueen (luku 3) ja lähettää sen arviointiryhmälle noin 1 vk ennen jokaista arviointipalaveria
- jokaisen arviointipalaverin ja mahdollisten kirjallisten kommenttien saamisen jälkeen arviointipäällikkö tekee yhteenvedon kommenteista sekä muuttaa dokumenttia näiden mukaan
- dokumenttiluonnokseen pyydetään kliinisten konsulttien kommentit. Arviointipäällikkö tekee yhteenvedon konsulttien kirjallisista kommenteista ja muokkaa tarvittaessa dokumenttia kommenttien perusteella.
- dokumentin julkinen kommentointiversio julkaistaan 3 osassa Fimean verkkosivuilla yleiseen kommentointiin määräajaksi, minkä jälkeen arviointipäällikkö tekee tarvittavat muutokset asianomaisiin osa-alueisiin. Kommentointiversiot julkaistaan seuraavina kokonaisuuksina:
  - 1) terveysongelma ja hoitovaihtoehtojen käytön nykytilanne sekä hoitovaihtoehtojen kuvaus
  - 2) kliininen vaikuttavuus ja turvallisuus sekä
  - 3) kustannukset ja taloudellinen arviointi sekä muut osa-alueet.

- arviointiraportin valmistuttua kokonaisuudessaan se julkaistaan Fimean verkkosivuilla yleisesti kommentoitavaksi määräajaksi, minkä jälkeen arviointipäällikkö tekee tarvittavat muutokset lopulliseen version.

Arviointisuunnitelman mukaisille yhteisöille lähetetään tieto arviointidokumentin kommentointiversioiden tullessa yleiseen kommentointiin tai sen valmistuttua (taulukko 5).

3 ARVIOINTIRAPORTIN RUNKO

3.1 Yhteenveto

Tässä luvussa kuvataan arvioinnin tausta lyhyesti sekä kuvaillaan arvioitava lääkehoito sekä vertailuhoidot. Yhteenveto muodostuu kaikkien tehtyjen arvioinnin osa-alueiden johtopäätöksistä.

3.2 Johdanto, tavoitteet ja käsitteet

Tässä luvussa kuvataan arvioinnin ajankohtaisuuden syy, arvioinnin tavoite sekä yleisimmät käytettävät käsitteet.

3.3 Arviointimenetelmät

Tässä luvussa kuvataan arvioinnissa käytettävät menetelmät: järjestelmällinen kirjallisuushaku, rekisteritutkimus sekä tilastolliset menetelmät.

3.4 Käsiteltävä terveysongelma: kuvaus ja esiintyvyys

Tässä luvussa kuvataan arvioinnin kohteena oleva terveysongelma ja sen esiintyvyys varsinkin Suomessa.

3.5 Hoitovaihtoehtojen kuvaus; arvioitava lääke sekä muut käytössä olevat menetelmät

Tässä luvussa kuvataan arvioitava lääke, sen kehityskaari, levinneisyys ja kohderyhmät. Lisäksi tässä luvussa kuvataan tällä hetkellä käytössä olevia menetelmiä hoitaa arvioinnin kohteena olevaa terveysongelmaa.

3.6 Arvioitavan lääkkeen kliininen vaikuttavuus

Tässä luvussa estimoidaan arvioitavan lääkkeen hoidollista vaikutusta suhteessa vertailuhoitoihin arvioinnin kohteena olevassa potilasryhmässä ja käyttöaiheessa. Samalla arvioidaan vaikutusnäyttöön liittyviä virhelähteitä sekä tutkimusnäytön sovellettavuutta suomalaisessa kohdeväestössä ja hoitoympäristössä.

3.7 Arvioitavan lääkkeen kliininen turvallisuus

Tässä luvussa kuvataan arvioitavan lääkkeen käyttöön liittyvät haitat, näiden haittojen esiintyvyys, vakavuus ja vaikeusaste sekä verrataan arvioitavan lääkkeen ja vertailuhoitojen turvallisuutta.

3.8 Arvioitavan lääkkeen taloudellinen arviointi

Tässä luvussa kuvataan arvioitavan lääkkeen taloudellinen arviointi (kustannusvaikuttavuusanalyysi) ja sen tulokset.

3.9 Vaikutukset terveydenhuollon organisaatioon

Tässä luvussa kuvataan sitä, millä tavalla arvioitava lääkehoito vaikuttaisi terveydenhuoltojärjestelmään.

3.10 Eettiset, sosiaaliset ja juridiset kysymykset

Tässä luvussa kuvataan arvioinnin aikana esille nousseet eettiset, sosiaaliset ja juridiset kysymykset ja niihin saadut vastaukset.

3.11 Toimintavaihtoehdot ja niiden seuraukset, tiedon epävarmuustekijät

Tässä luvussa kuvataan ne arvioinnin aikana esille nousseet vaikutukset, jotka uuden menetelmän käyttö aiheuttaa yksilölle, perheelle, terveydenhuoltojärjestelmälle ja yhteiskunnalle. Lisäksi tähän lukuun kootaan tieto aiheesta meneillään olevista tutkimuksista tai HTA-arvioinneista. Lisäksi tuodaan esille tiedon epävarmuustekijät.

3.12 Johtopäätökset

Tässä luvussa kuvataan arvioinnin aikana saadun tiedon synteesi ja siitä seuraavat kliiniset johtopäätökset.

3.13 Raportin tekijät, rahoitus ja ulkoinen arviointi

Tässä luvussa kuvataan arviointiorganisaatio vastuuhenkilöineen (vastaa taulukkoa 3).

3.14 Kirjallisuus**4 JULKAISU- JA VIESTINTÄSUUNNITELMA**

Arvioinnin aloittamisesta tiedotetaan Fimean verkkosivuilla ja Sic!-lehdessä. Arvioinnin kuluessa julkaistaan seuraavat dokumentit (taulukko 4):

Taulukko 4. Julkaisusuunnitelma

	Dokumentti	Aikataulu
☐	Esiselvitys	
☒	Arviointisuunnitelma	6/2011
☒	Osa-alueiden kommentointiversiot 3 osassa	10/2011, 12/2011, 3/2012
☒	Arviointidokumentin kommentointiversio	5/2012
☒	Lopullinen arviointiraportti	6/2012
☒	Arviointiraportin suomen- ja ruotsinkieliset tiivistelmät ammattihenkilöille sekä potilaille	6/2012
☒	Arviointiraportin englanninkielinen tiivistelmä	6/2012

Valmis arviointiraportti julkaistaan verkkojulkaisuna ”Fimea kehittää, arvioi ja informoi” - julkaisusarjassa. Arviointiraportin tiivistelmät julkaistaan myös Fimean verkkosivuilla. Viestinnän toteutumisesta vastaa arviointipäällikkö yhdessä viestintäassistentin kanssa.

Taulukossa 5 on kuvattu ne sidosryhmäyhteydenotot, jotka sisältävät ilmoituksen dokumentin julkaisemisesta sekä kommentointimahdollisuudesta (kommentointiversiot).

Taulukko 5. Viestintäsuunnitelman mukaiset yhteydenotot sidosryhmiin

Kohderyhmä	Dokumentti					Vastuuhenkilö
	Arviointisuunnitelma	Osa-alueiden kommentointiversiot	Arviointiraportin kommentointiversio	Lopullinen arviointiraportti	Ammattihenkilöille tai potilaille tarkoitetut tiivistelmät	
Suomen Kardiologinen Seura	☒	☒	☒	☒	☒	HK
Suomen Hematologiyhdistys	☒	☒	☒	☒	☒	HK
Käypä hoito	☒	☒	☒	☒	☒	HK
Myyntiluvan haltija	☒	☒	☒	☒	☒	PP/HK

5 AIKATAULU

Arviointi aloitetaan 6/2011, ja sen arvioitu valmistumisajankohta on 5-6/2012. Hanke päättyy, kun arviointiraportti ja tiivistelmät sekä arviointihankkeen sisäinen loppuraportti ovat valmiit.

Projektisuunnitelman muutoshistoria

Versio	Pvm	Tekijä	Muutokset
1.0	110805	Helena Kastarinen	
1.1	110929	Helena Kastarinen	aikataulumuutos osa-alueiden 1-2 ja 3-4 osalta